

2015

Σχέδιο Συμμετοχής Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας σε Πολιτιστικές/ Καλλιτεχνικές Εκδηλώσεις

Πάυλος Τσότσος
Αντιπεριφερειάρχης Παιδείας-Πολιτισμού-
Τουρισμού

Δρ Δημήτρης Μυλωνάς
Στέλεχος Περιφέρειας Δυτ. Μακεδονίας

MSc Θανάσης Παπαδημητρίου
Στέλεχος Περιφέρειας Δυτ. Μακεδονίας

Οκτώβριος 2015

Πίνακας περιεχομένων

ΣΧΕΔΙΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΣΕ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ / ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ.....	3
A. ΕΙΣΑΓΩΓΗ	3
A.1. Η πολιτιστική δημιουργία και έκφραση.....	3
A.2. Μέτρα και κατηγορίες δράσεων	4
A.3. Εργαλεία και μηχανισμοί.....	7
B. ΥΠΑΡΧΟΥΣΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ: ΟΙ ΚΥΡΙΟΤΕΡΟΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ.....	8
Γ. ΣΧΕΔΙΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΣΕ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ / ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ.....	10
Γ.1. Εισαγωγή.....	10
Γ.2. Θεματολόγιο εκδηλώσεων	11
Γ.3. Στόχοι	12
Γ.4. Συνδιοργανωτές.....	12
Γ.5. Ημερομηνία υποβολής προτάσεων	13
Γ.6. Κριτήρια αξιολόγησης προτάσεων	13
Γ.7. Επιτροπή αξιολόγησης προτάσεων	14
Γ.8. Ένταση της ενίσχυσης	14
Γ.9. Όροι και προϋποθέσεις.....	15
Γ.10. Πληρωμή συμμετοχών	15
Γ.11. Ημερομηνία λήξης.....	17
Γ.12. Διαδικασία έγκρισης και υλοποίησης προγράμματος	17

ΣΧΕΔΙΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΣΕ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ / ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

Α. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Α.1. Η πολιτιστική δημιουργία και έκφραση

Ο πολιτισμός θα πρέπει να θεωρείται ως το σύνολο διακριτών πνευματικών, υλικών, διανοητικών και συναισθηματικών χαρακτηριστικών της κοινωνίας ή μιας κοινωνικής ομάδας, και ότι περιλαμβάνει, εκτός από τις τέχνες και τα γράμματα, τον τρόπο ζωής, τους τρόπους συμβίωσης, τα συστήματα αξιών, τις παραδόσεις και τα πιστεύω.¹

Ο πολιτισμός προσλαμβάνει διάφορες μορφές στο χρόνο και το χώρο. Αυτή η πολυμορφία είναι ενσωματωμένη στη μοναδικότητα και τον πλουραλισμό της ταυτότητας των ομάδων και των κοινωνιών που αποτελούν την ανθρωπότητα. Ως πηγή ανταλλαγών, καινοτομίας και δημιουργικότητας, η πολιτιστική πολυμορφία είναι τόσο απαραίτητη για την ανθρωπότητα, όσο απαραίτητη είναι η βιοποικιλότητα για τη φύση. Υπό αυτή την έννοια, συνιστά κοινή κληρονομιά της ανθρωπότητας και πρέπει να αναγνωρίζεται και να βεβαιώνεται προς όφελος της σημερινής αλλά και των μελλοντικών γενεών.

Στις όλο και πιο πολύμορφες κοινωνίες μας, είναι απαραίτητο να διασφαλιστεί η αρμονική αλληλεπίδραση μεταξύ ανθρώπων και ομάδων με πολλαπλές, ποικίλες και δυναμικές πολιτιστικές ταυτότητες, καθώς και η προθυμία τους να συμβιώσουν. Οι πολιτικές πού ευνοούν την ένταξη και τη συμμετοχή όλων των πολιτών αποτελούν εγγυήσεις για την κοινωνική συνοχή, τη ζωτικότητα της κοινωνίας των πολιτών και την ειρήνη. Βάσει αυτού του ορισμού, ο πολιτιστικός πλουραλισμός συνιστά την πολιτική απάντηση στο γεγονός της πολιτιστικής πολυμορφίας. Άρρηκτα συνδεδεμένος με το δημοκρατικό πλαίσιο, ο πολιτιστικός πλουραλισμός συμβάλλει στις πολιτιστικές ανταλλαγές και στην άνθηση της δημιουργικής ικανότητας που στηρίζει τη δημόσια ζωή.

Η πολιτιστική πολυμορφία διευρύνει το φάσμα των επιλογών που είναι διαθέσιμες σε όλους. Αποτελεί μία από τις πηγές της ανάπτυξης, η οποία γίνεται αντιληπτή όχι απλώς υπό τους όρους της οικονομικής ανάπτυξης, αλλά και ως μέσο επίτευξης

¹ Ο ορισμός αυτός είναι σύμφωνος με τα συμπεράσματα της Παγκόσμιας Διάσκεψης για την Πολιτιστική Πολιτική (MONDIACULT, Πόλη Μεξικού, 1982), της Παγκόσμιας Επιτροπής για τον Πολιτισμό και την Ανάπτυξη (Η Δημιουργική μας Πολυμορφία, 1995), και της Διακυβερνητικής Διάσκεψης για την Πολιτιστική Πολιτική υπέρ της Ανάπτυξης (Στοκχόλμη, 1998).

μιας πιο ικανοποιητικής διανοητικής, συναισθηματικής, ηθικής και πνευματικής ύπαρξης.²

A.2. Μέτρα και κατηγορίες δράσεων

Η κρατική παρέμβαση στο πεδίο του πολιτισμού ορίζεται, αφενός, από το θεσμικό ρόλο του Υπουργείου Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων για την ενίσχυση της πολιτιστικής δημιουργίας, την εξασφάλιση της συμμετοχής όλων των πολιτών στην πολιτιστική ζωή και την αξιοποίηση των πολιτιστικών υποδομών και δράσεων προς το κοινό όφελος και από την Τοπική Αυτοδιοίκηση, η οποία μπορεί να παρεμβαίνει τοπικά και να χρηματοδοτεί πολιτιστικές δράσεις και εκδηλώσεις, αφετέρου από την ανάγκη προστασίας και ανάπτυξης της πολιτιστικής αυτοτέλειας, δημιουργίας και έκφρασης. Η επίτευξη των στόχων της κρατικής πολιτικής βασίζεται:

- στη δημόσια χρηματοδότηση πολιτιστικών φορέων, έργων και δράσεων και
- στη διαμόρφωση όρων ρύθμισης της λειτουργίας του τομέα πολιτισμού μέσω νομοθετικού έργου (Υπουργείο Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων), διοικητικών πράξεων και μη χρηματοδοτικών παρεμβάσεων ή πρωτοβουλιών.

Για την αποτελεσματική υλοποίηση της κρατικής και περιφερειακής πολιτιστικής πολιτικής είναι απαραίτητο να υπάρξει, αρχικά, ένα κεντρικός και, αντίστοιχα, ένας περιφερειακός πολιτιστικός σχεδιασμός και, έπειτα, να προβλέπεται η δυνατότητα παρέμβασης με ευρύτερο από σήμερα εύρος μέτρων που θα κατατείνουν στην ενίσχυση επιθυμητών κατηγοριών δράσεων, οργανωμένων σε συνεκτικότερο πλαίσιο προγραμματισμού και ελέγχου, όπως και η εξασφάλιση συνοχής στη χάραξη και υλοποίηση μέτρων σχετικών που υπάγονται σήμερα στην ευθύνη άλλων Υπουργείων και Δημόσιων φορέων.

Τα μέτρα-κατηγορίες δράσεων, τα οποία είναι χρήσιμο να προβλέπονται μέσω της ένταξής τους σε ενιαίο κανονισμό που θα τις κατηγοριοποιεί, θα ορίζει κριτήρια επιλεξιμότητας και διαδικασίες υλοποίησης, ενίσχυσης, παρακολούθησης ή/και εποπτείας, συνδέονται με την υλοποίηση των προτεραιοτήτων και διαστάσεων της κεντρικής κυβερνητικής πολιτιστικής πολιτικής, την οποία οφείλει η Τοπική Αυτοδιοίκηση, ανάλογα με τις ειδικές συνθήκες κάθε περιοχής, να εξειδικεύει.

Για το σκοπό αυτό, η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας είναι σκόπιμο να έχει τη δυνατότητα να εντάξει στις δράσεις που χειρίζεται, είτε μέσω διοικητικής πράξης είτε μέσω χρηματοδότησης, κατηγορίες πράξεων όπως:

- Μέτρα ενίσχυσης της πρωτογενούς καλλιτεχνικής και πνευματικής δημιουργίας και της αξιοποίησής τους στο πλαίσιο της οικονομίας του πολιτισμού, όπως συμπαραγωγές στο πεδίο των παραστατικών τεχνών (θέατρο, μουσική κ.λπ.), συμμετοχή για συγγραφή έργων περιφερειακής και τοπικής σημασίας (ιστορία, λογοτεχνία κ.λπ.), αγορά από δημόσιες υπηρεσίες και φορείς έργων των εικαστικών τεχνών για χρήση τους σε δημόσια κτίρια.
- Μέτρα ενίσχυσης της δυνατότητας χρηματοδότησης της πολιτιστικής δημιουργίας και της σύνδεσής της με τις πολιτιστικές βιομηχανίες και την αγορά των τεχνών, όπως δράσεις διερεύνησης της διεθνούς αγοράς

² Οικουμενική διακήρυξη της UNESCO για την πολιτιστική πολυμορφία. Υιοθετήθηκε κατά την 31η Σύνοδο της Γενικής Συνέλευσης της UNESCO, Παρίσι, 2 Νοεμβρίου 2001.

(market scouting), διευκόλυνσης της επικοινωνίας με τις πολιτιστικές βιομηχανίες, το κύκλωμα της διακίνησης των πολιτιστικών προϊόντων, τα ΜΜΕ και τους κριτικούς και ενίσχυσης των σχέσεων με τον κόσμο της συλλεκτικής, π.χ. μέσω της θετικής αντιμετώπισης της δημιουργίας και κατοχής συλλογών τέχνης υπό τον όρο της δημόσιας και ανοικτής πρόσβασης του κοινού σ' αυτές, ή της δωρεάς μέρους ή και του συνόλου τους στο Ελληνικό Δημόσιο.

- Μέτρα ενίσχυσης, ειδικότερα, του θεσμού της πολιτιστικής χορηγίας, με τη συμμετοχή ιδιωτών σε δράσεις πολιτιστικού χαρακτήρα (ΣΔΙΤ).
- Μέτρα υποστήριξης της κινητικότητας καλλιτεχνών, δημιουργών και επαγγελματιών του πολιτισμού εν γένει, τόσο εξερχόμενων (δηλ. Ελλήνων πολιτών προκειμένου να μεταβούν στο εξωτερικό, π.χ. για συμμετοχή σε μια διεθνή πολιτιστική εκδήλωση μουσικής, θεάτρου, ζωγραφικής, λαϊκού πολιτισμού κ.λπ.) όσο και εισερχόμενων (δηλ. ξένων προκειμένου να έλθουν στην Ελλάδα, π.χ. ενός σημαντικού καλλιτέχνη που θα ενισχύσει καλλιτεχνικές εκδηλώσεις ή θα στηρίξει τοπικούς καλλιτέχνες με την εμπειρία του).
- Μέτρα ενίσχυσης της συμμετοχής ή/και υλοποίησης πολιτιστικών προγραμμάτων και εκδηλώσεων υπερτοπικής σημασίας (ελληνικές και διεθνείς διοργανώσεις: φεστιβάλ, εκθέσεις τέχνης, κοκ.), όπως η συνεισφορά στην κάλυψη των εξόδων συμμετοχής καλλιτεχνών και άλλων επαγγελματιών του πολιτισμού, η επιχορήγηση του κόστους μεταφοράς και ασφάλισης έργων, η διαμεσολάβηση για την αποτελεσματικότερη προβολή επιλεγμένων έργων και παραστάσεων προς πυλωρούς και διαμορφωτές γνώμης στο διεθνές πεδίο, η απευθείας ανάληψη και υλοποίηση ειδικών δράσεων για την ενίσχυση της διεθνούς πολιτιστικής παρουσίας δημιουργών και φορέων.
- Μέτρα ενδυνάμωσης του πολιτιστικού τομέα και ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού του, όπως η ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των φορέων της κρατικής μέριμνας, της δημιουργίας, της εκπαίδευσης και της έρευνας σχετικά με τον πολιτιστικό τομέα, η επιβράβευση της δυνατότητας προσέλκυσης και καλής διαχείρισης πόρων από τους πολιτιστικούς φορείς, η ενίσχυση και αναγνώριση της εκπαίδευσης και επαγγελματικής εξειδίκευσης στα πεδία της πολιτιστικής δημιουργίας και της πολιτιστικής διαχείρισης, η προεπιλογή-συνήγορία της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας και χορήγηση υποτροφιών ή επιχορηγήσεων με μερική ή και εξ ολοκλήρου κάλυψη δαπανών για συμμετοχή σε μεταπτυχιακά προγράμματα, σεμινάρια, συναντήσεις καλλιτεχνών, συμμετοχή σε πειραματικές παραγωγές και άλλες μορφές καλλιτεχνικής συνεργασίας, και εργαστήρια, τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό.
- Μέτρα αριστείας για την ενθάρρυνση της ανάπτυξης των γραμμάτων και των τεχνών, με παράλληλη εποπτεία και ενίσχυση συλλόγων και φορέων που επιδιώκουν αντίστοιχους σκοπούς στο πεδίο της πολιτιστικής δημιουργίας και διαχείρισης, όπως βραβεία με χρηματικό ή ηθικό έπαθλο, άλλες τιμητικές διακρίσεις, χορηγίες, επιλογή για συμμετοχή σε εθνικές διοργανώσεις ή εκπροσωπήσεις στο διεθνή χώρο, τιμητικές παρουσιάσεις του έργου ή των δράσεων δημιουργών, πολιτιστικών φορέων και επαγγελματιών του πολιτισμού.
- Μέτρα προαγωγής της ισότιμης και χωρίς εμπόδια συμμετοχής του κοινού στην πολιτιστική ζωή, όπως μέσω της επιδότησης της παρακολούθησης πολιτιστικών εκδηλώσεων και της επίσκεψης σε μουσεία και εκθέσεις εικαστικών τεχνών, ιδίως από αποκλεισμένες (τόσο οικονομικά όσο και

κοινωνικο-πολιτισμικά) ομάδες (όπως, μεταξύ άλλων, οι νέοι, οι άνθρωποι τρίτης ηλικίας, οι κάτοικοι παραμεθόριων και απομονωμένων περιοχών, οι φυλακισμένοι, οι οικονομικοί μετανάστες, οι άνεργοι, κοκ.), της ευρύτερης πρόσβασης στο πολιτιστικό αγαθό μέσω της χρήσης της ψηφιακής τεχνολογίας και των οπτικοακουστικών και έντυπων ΜΜΕ, της στήριξης δράσεων επιμόρφωσης και άτυπης εκπαίδευσης του κοινού στις τέχνες και τα γράμματα, της ενίσχυσης της ερασιτεχνικής ενασχόλησης με τις τέχνες και του εθελοντισμού στο πολιτιστικό πεδίο εν γένει.

- Μέτρα ενίσχυσης της πολιτιστικής ποικιλομορφίας μέσω της ενίσχυσης της πολιτιστικής δημιουργίας και της επικοινωνίας πολιτιστικών παραδόσεων που εκφράζονται από συγκεκριμένες πολιτισμικές ομάδες, αξιολογικά καλλιτεχνικά ρεύματα και νεανικές υποκουλτούρες, της καλλιέργειας «πολιτικών της αναγνώρισης», της πολιτιστικής αλληλογνωριμίας και του διαπολιτισμικού διαλόγου.
- Μέτρα ενίσχυσης προγραμμάτων πολιτιστικών και αθλητικών φορέων της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας σε συνεργασία με τους Δήμους καθώς και μέτρα ενδυνάμωσης και συντονισμού δράσεων των πολιτιστικών φορέων της.
- Μέτρα ενίσχυσης και κοινής οργάνωσης με τοπικούς φορείς πολιτιστικών εκδηλώσεων με σκοπό τη διατήρηση της τοπικής πολιτιστικής κληρονομιάς και τη διάδοσή της στους νέους.
- Μέτρα σύσφιξης σχέσεων της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας με τις δευτεροβάθμιες και τριτοβάθμιες Οργανώσεις Αποδήμων, που εκπροσωπούν πανελλαδικά ή διεθνώς τους αποδήμους της περιφέρειας.

Προκειμένου να μεγιστοποιηθεί το φυσικό αποτέλεσμα και οι επιπτώσεις, οι δυνητικοί τελικοί δικαιούχοι ή ωφελούμενοι από τα μέτρα-κατηγορίες δράσεων που θα έχει την ευχέρεια να ενεργοποιεί η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας είναι απαραίτητο να περιλαμβάνουν τόσο νομικά όσο και φυσικά πρόσωπα. Συγκεκριμένα, προτείνεται να συμπεριληφθούν:

- οι εποπτευόμενοι από την Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας οργανισμοί
- πολιτιστικοί φορείς του τρίτου τομέα
- πολιτιστικοί φορείς της γενικής κυβέρνησης που ανήκουν στην, ή εποπτεύονται από την, τοπική και περιφερειακή αυτοδιοίκηση
- καλλιτέχνες, συγγραφείς και εν γένει δημιουργοί σε όλο το φάσμα της πολιτιστικής δημιουργίας
- πολιτιστικοί διαχειριστές, μέλη του τεχνικού και υποστηρικτικού προσωπικού του πολιτιστικού πεδίου, και ευρύτερα επαγγελματίες του πολιτισμού
- σωματεία, σύλλογοι και ενώσεις φυσικών προσώπων που ενεργοποιούνται εθελοντικά ή ερασιτεχνικά στο πεδίο της πολιτιστικής δημιουργίας, της διάσωσης και επικοινωνίας των πολιτισμικών παραδόσεων, της πολιτιστικής επικοινωνίας και διαχείρισης, ή/και της ενεργού συμμετοχής στην πολιτιστική ζωή.

Στους φορείς υλοποίησης και διαχείρισης έργων που εξειδικεύουν μέτρα ή κατηγορίες δράσεων όπως αυτές που προαναφέρθηκαν είναι χρήσιμο, πλην των παραπάνω, να μπορούν επίσης να συμπεριλαμβάνονται:

- κοινωφελή ιδρύματα και άλλοι χρηματοδοτικοί / μη δημιουργικοί φορείς του μη κερδοσκοπικού τομέα που ενεργοποιούνται στο πεδίο του πολιτισμού
- επιχειρήσεις στο πεδίο των πολιτιστικών και δημιουργικών βιομηχανιών.

A.3. Εργαλεία και μηχανισμοί

Για την εφαρμογή μιας πολιτικής η οποία θα βασίζεται στη συστηματική, χρηστή, συνεκτική και αποτελεσματική αξιοποίηση μέτρων και κατηγοριών δράσεων, όπως αυτές που αναφέρθηκαν στην προηγούμενη ενότητα, απαιτείται η εισαγωγή ενός συνόλου εργαλείων, τα οποία θα καλύπτουν τον πλήρη «κύκλο ζωής» της διαχείρισης των δράσεων, από το στρατηγικό σχεδιασμό έως τον έλεγχο, διασφαλίζοντας τη λειτουργία της δράσης - ανάδρασης που θα επιτρέπει την βελτίωση των παρεμβάσεων της περιφερειακής διοίκησης, με βάση την τεκμηριωμένη ανάλυση των δεδομένων του πεδίου. Σ' αυτά περιλαμβάνονται:

1. Εργαλεία έρευνας και τεκμηρίωσης, όπως έρευνες, είτε πραγματοποιούμενες από την ίδια τη Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, είτε σε συνεργασία με ερευνητικούς και πολιτιστικούς φορείς, βάσεις δεδομένων, στατιστικές έρευνες, διατομεακές μελέτες, έντυπες και ηλεκτρονικές εκδόσεις.
2. Εργαλεία σχεδιασμού, προγραμματισμού, αξιολόγησης και ελέγχου, όπως στρατηγικά και επιχειρησιακά σχέδια, διαδικασίες διαχείρισης, σχεδιασμού και παρακολούθησης έργων, διαδικασίες και εκθέσεις προγραμματισμού και απολογισμού, διαδικασίες διαβούλευσης και παρακολούθησης των πολιτιστικών φορέων όπως μόνιμες επιτροπές, περιοδικές αναφορές και συναντήσεις, δείκτες επίδοσης, πρακτικές ελέγχου ποιότητας, διαδικασίες και πρότυπα πιστοποίησης, και τυποποιημένες μέθοδοι ελέγχου ποιότητας.
3. Εργαλεία οικονομικής διαχείρισης, όπως η συγκρότηση αναλυτικού και σύγχρονου ορθολογικού συστήματος ταξινόμησης-κωδικοποίησης δαπανών, ειδών και λειτουργιών, η υιοθέτηση πλήρους ψηφιακού λογιστικού συστήματος οικονομικής διαχείρισης και ελέγχου, η διαμόρφωση πραγματικού προϋπολογισμού της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας (Βασιζόμενου, δηλαδή, σε αιτιολογημένες και ρεαλιστικές προβλέψεις διαθέσιμων πόρων, δαπανών και χρηματορροών), ο καθορισμός συγκεκριμένων ΚΑΕ για τη διαχείριση των κονδυλίων της Περιφέρειας, η αξιοποίηση συστημάτων οικονομικής ανάλυσης, προγραμματισμού και πρόβλεψης που θα διευκολύνουν τη λήψη αποφάσεων σχετικά με την κατανομή και την απόδοση πόρων.
4. Εργαλεία ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού, όπως η διαρκής επιμόρφωση των στελεχών της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας, μέσω ταχύρρυθμων κύκλων κατάρτισης, διαδικασιών και εργαλείων ηλεκτρονικής μάθησης, και μικτών μεθόδων με συνδυασμό των παραπάνω), η αξιοποίηση της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης, του Πανεπιστημίου και του ΤΕΙ Δυτικής Μακεδονίας και άλλων ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που διαθέτουν και εξειδικευμένες σπουδές σχετικές με τη διαχείριση του πολιτιστικού πεδίου, η ενίσχυση των ανθρωποδικτύων, η θέσπιση θεσμών επιβράβευσης για την ενδυνάμωση των ικανότερων και την κινητοποίηση των υπολοίπων στελεχών, η αξιοποίηση μετατάξεων και αποσπάσεων για την ταχύρρυθμη εισαγωγή τεχνογνωσίας.

Η επίτευξη του στόχου της ριζικής ανανέωσης και μεγιστοποίησης του αποτελέσματος των αλλαγών στη διάρθρωση της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας πάνω στις δυνατότητές της να σχεδιάζει, να διευθύνει, να οργανώνει, να παρακολουθεί και να αξιολογεί επαρκώς τα αποτελέσματα της κρατικής παρέμβασης στο πολιτιστικό πεδίο διευκολύνεται σημαντικά από την υιοθέτηση, και σύνδεση με την εισαγωγή των παραπάνω εργαλείων, ενός ενιαίου μηχανισμού για τον προγραμματισμό, την αρχική, διαμορφωτική και τελική αξιολόγηση, την

παρακολούθηση, την υποστήριξη και τον έλεγχο των συγκεκριμένων δράσεων οι οποίες ενισχύονται από κρατικούς πόρους. Ο μηχανισμός αυτός βασίζεται στις εξής αρχές και διαδικασίες:

1. Θέσπιση ενός ενιαίου, πενταετούς σχεδίου δράσης της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας στο πεδίο του πολιτισμού, το οποίο θα συγκεράζει ρητά διατυπωμένους στόχους πολιτικής και θα τους συνδέει με συγκεκριμένες ιεραρχήσεις, κατηγορίες δράσεων-παρεμβάσεων και κριτήρια αποδοχής και επίδοσης.
2. Τακτική επικαιροποίηση του σχεδίου δράσης σε ετήσιο συμπλήρωμα προγραμματισμού, με εξειδίκευση των στόχων του και των μέτρων που περιλαμβάνει σε συγκεκριμένη δομή ενεργειών χρηματοδότησης (χρηματοδοτικό πρόγραμμα) με καθορισμό των κονδυλίων, κατηγοριών δράσεων και δυνητικών δικαιούχων για κάθε μέτρο, έτσι ώστε να καλύπτεται το σύνολο των κατηγοριών δράσεων που χρηματοδοτούνται από τη Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας.
3. Δημόσια προκήρυξη συγκεκριμένων διαδικασιών και ενεργειών χρηματοδότησης, με βάση απλή και ουσιαστική διαδικασία κατάθεσης προτάσεων αντίστοιχη των δυνατοτήτων των δυνητικών δικαιούχων (καλλιτεχνών, φορέων κοκ.), σαφή και λειτουργικά τεύχη διακήρυξης και αξιολόγηση των προτάσεων από μητρώο ανεξάρτητων αξιολογητών, προερχόμενων από το πεδίο της πολιτιστικής πράξης και έρευνας.
4. Πρόβλεψη για τη δυνατότητα συμπερίληψης στο χρηματοδοτικό πρόγραμμα πρώτον, έργων, τα οποία θα εντάσσονται μετά από κατάθεση ανταγωνιστικών προτάσεων μετά από προσκλήσεις ή προκηρύξεις σε συγκεκριμένη προθεσμία, δεύτερον, έργων, τα οποία θα εντάσσονται μετά από επιτυχή κρίση αμέσως μετά την κατάθεση κάθε πρότασης (με τη διαδικασία de minimis) και, τρίτον, υποστηρικτικών έργων για την βέλτιστη διαχείριση, επίλυση προβλημάτων, ενημέρωση και ενδυνάμωση των εμπλεκόμενων φορέων και προσώπων.
5. Αποτελεσματική παρακολούθηση και έλεγχος των έργων μέσω της θέσπισης ρητών και χρήσιμων λειτουργιών παρακολούθησης και ελέγχου, της σύνταξης, υπογραφής και τήρησης προγραμματικών συμφωνιών μεταξύ της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας και των ενισχυόμενων φορέων για το φυσικό αντικείμενο των έργων, διαδικασιών τεκμηρίωσης, επιμόρφωσης των δικαιούχων και βελτίωσης του αποτελέσματος, ολοκληρωμένης και ρητής διαδικασίας για τον οικονομικό έλεγχο και την ποιοτική αξιολόγηση κάθε έργου.

B. ΥΠΑΡΧΟΥΣΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ: ΟΙ ΚΥΡΙΟΤΕΡΟΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ

Η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας διαθέτει ένα μεγάλο αριθμό σημαντικών και αξιόλογων πολιτιστικών πόρων όλων των ειδών και εποχών που μπορεί να κατηγοριοποιηθεί κυρίως, αλλά όχι αποκλειστικά, με χρονολογικά κριτήρια:

- Χώροι και μνημεία της αρχαιότητας. Στην κατηγορία αυτή συμπεριλαμβάνονται αρχαιολογικοί χώροι και μνημεία (πόλεις, ιερά, ταφικά μνημεία) από τους προϊστορικούς και ιστορικούς χρόνους μέχρι και τη ρωμαϊκή εποχή. Ιδιαίτερης σημασίας είναι η αρχαία πόλη της Αιανής και ο λιμναίος οικισμός του Δισπηλιού. Άλλοι γνωστοί αρχαιολογικοί χώροι είναι ο αρχ. χώρος στο Καστρί Πολυνερίου, η Διοικλητιανούπολη στο Άργος

- Ορειστικό, το Απολιθωμένο Δάσος Νόστιμου Καστοριάς, ο νεολιθικός οικισμός Αυγής Καστοριάς, ο αρχ. χώρος Λογκά Ελάτης, η ελληνιστική πόλη Πετρών, ο Προϊστορικός οικισμός Αγίου Παντελεήμονα Φλώρινας, η ελληνιστική πόλη Φλώρινας και ο Προϊστορικός οικισμός Αρμενοχωρίου.
- Βυζαντινά και Μεταβυζαντινά μνημεία. Στην κατηγορία αυτή εντάσσονται και μνημεία της Παλαιοχριστιανικής εποχής (παλαιοχριστιανική Βασιλική Αγίας Παρασκευής Κοζάνης με ψηφιδωτό δάπεδο, ψηφιδωτό δάπεδο στο Κάστρο της Καισαριάς Κοζάνης). Από τα πολυάριθμα βυζαντινά μνημεία ξεχωρίζουν η περίφημη Μονή ΙΜ Οσίου Νικάνορα Ζάβορδας, τα βυζαντινά μνημεία Καστοριάς, τα βυζαντινά και μεταβυζαντινά μνημεία Αιανής, Βελβεντού, Πρεσπών και Γρεβενών και η Καστροπολιτεία Σερβίων.
 - Μνημεία της εποχής της Οθωμανικής κυριαρχίας. Πρόκειται για μια μεγάλη σε εύρος χρονολογική εποχή, από την οποία διατηρούνται κατά βάση μνημεία υποδομών (κατά κύριο λόγο πέτρινα γεφύρια, τα οποία συνέδεαν οδικούς άξονες και βοηθούσαν και μεταφορά ανθρώπων και προϊόντων). Πέτρινα γεφύρια, κάποια από αυτά ιδιαίτερα εντυπωσιακά, βρίσκονται στους νομούς Γρεβενών, Καστοριάς και Κοζάνης.
 - Παραδοσιακοί οικισμοί - κτίρια παραδοσιακής δυτικομακεδονικής αρχιτεκτονικής - νεοκλασικά κτήρια. Η κατηγορία αυτή συμπεριλαμβάνει τρεις υποκατηγορίες: α) παραδοσιακούς οικισμούς που απαντώνται σε όλους τους νομούς (ενδεικτικά αναφέρονται Κοζάνη: Σιάτιστα και Πεντάλοφος, Φλώρινα: Νυμφαίο, Καστοριά: ιστορικό κέντρο Καστοριάς, χωριά Κορεστίων και Νεστόριο, Γρεβενά: Σμίξη), με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και αρχιτεκτονική, β) κτίρια (κατά κύριο λόγο ιδιωτικά) παραδοσιακής δυτικομακεδονικής αρχιτεκτονικής που δεσπόζουν ιδιαίτερα στην πόλη της Καστοριάς και στη Σιάτιστα, αποδεικνύοντας έμπρακτα τον πλούτο των κατοίκων των 17ου - 19ου αι., και γ) κτίρια (δημόσια και ιδιωτικά) του νεοκλασικού ρυθμού (ιδιαίτερα πόλη της Φλώρινας).
 - Κτίρια, τόποι και μουσεία βιομηχανικής κληρονομιάς. Υλικά κατάλοιπα της βιομηχανικής ή και προβιομηχανικής και τεχνολογικής ανάπτυξης (ανενεργά βιοτεχνικά και βιομηχανικά συγκροτήματα, ορυχεία, βυρσοδεψεία κ.ά.). Ξεχωριστό ενδιαφέρον παρουσιάζουν τα ορυχεία και τα εργοστάσια της ΔΕΗ (νομοί Κοζάνης και Φλώρινας) καθώς και το ανενεργό εδώ και πολλά χρόνια και ανεκμετάλλευτο βιομηχανικό συγκρότημα της ΑΕΒΑΛ στην Πτολεμαΐδα. Πρόκειται για μια ιδιαίτερη κατηγορία μνημείων, η οποία μπορεί να παίξει ιδιαίτερο ρόλο στη δημιουργία μια σύγχρονης πολιτιστικής πολιτικής και ανάπτυξη όλης της Περιφέρειας.
 - Θρησκευτικά προσκυνήματα. Συμπεριλαμβάνονται δεκάδες εκκλησίες και μονές, ορισμένες από τις οποίες έχουν αποκτήσει υπερτοπικό ή και πανελλήνιο χαρακτήρα.
 - Μουσεία - Συλλογές. Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται δημόσια, δημοτικά και ιδιωτικά Μουσεία και Συλλογές (αρχαιολογικά, ιστορικά, λαογραφικά, τέχνης, εκκλησιαστικά, βιομηχανικά κ.ά.). Από τα Μουσεία τα μεγαλύτερα είναι αρχαιολογικά-βυζαντινά, τα περισσότερα ωστόσο είναι μεγάλες και μικρές λαογραφικές συλλογές, οι οποίες προσπαθούν να διατηρήσουν τη νεότερη ιστορία και καθημερινότητα των κατοίκων της Περιφέρειας. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον αποκτά και το Πάρκο Εθνικής Συμφιλίωσης στο Γράμμο τόσο για τη σύγχρονη ιστορία της χώρας, με τις μάχες που έλαβαν χώρα εκεί κατά τη διάρκεια του Εμφύλιου Πολέμου, όσο και την εντυπωσιακή κλωρίδα και πανίδα.
 - Εκδηλώσεις - Φεστιβάλ. Ανάμεσα στα πάρα πολλές λαογραφικού χαρακτήρα εκδηλώσεις, διασυνδεδεμένες κατά κύριο λόγο με τοπικά προϊόντα και τον

αθλητισμό, και τα δεκάδες τοπικά φεστιβάλ εντοπίζονται ορισμένα τα οποία τόσο από την άποψη της διοργάνωσης, όσο και από την άποψη του περιεχομένου και των τομέων καλλιτεχνικής δημιουργίας που αναπτύσσουν καθώς και της προβολής τους στα έντυπα και ηλεκτρονικά μέσα μπορεί να χαρακτηριστούν ως υπερτοπικής (π.χ. καστονογοιρτές), πανελλήνιας (π.χ. Αποκριές και Γιορτές της Γης στη Βλάστη Κοζάνης) και διεθνούς εμβέλειας (π.χ. River Party στο Νεστόριο Καστοριάς και Πρέσπεια) και καινοτόμου χαρακτήρα. Ενδεικτικά αναφέρονται το River Party στο Νεστόριο, τα Πρέσπεια, οι Γιορτές της Γης στη Βλάστη Κοζάνης οι Αποκριές - Μπουμπουσάρια - Ραγκουτσάρια, οι Μομώνγεροι.

- Γεωλογικά φαινόμενα. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν το γεωπάрко «Μπουχάρια-Νοχτάρια» στο νομό Κοζάνης, το όρος Μπούρινος στο νομό Κοζάνης, η Βάλια Κάλντα και το γεωπάрко Τηθύος στο νομό Γρεβενών, το απολιθωμένο δάσος στο Νόστιμο Καστοριάς, το Βίτσι και ο Γράμμος.

Γ. ΣΧΕΔΙΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΣΕ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ / ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

Γ.1. Εισαγωγή

Οι πολιτιστικές / καλλιτεχνικές εκδηλώσεις ως ένα «ιδιαίτερο προϊόν» συνδιαμορφώνουν και προβάλλουν την εικόνα της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας, με βάση τα ιδιαίτερα ποιοτικά πολιτισμικά χαρακτηριστικά της, προσδίδοντας υψηλό βαθμό ελκυστικότητας και ανταγωνιστικότητας στο τοπικό τουριστικό προϊόν. Συνδράμουν θετικά στην ανάδειξη της πλούσιας ιστορίας και πολιτιστικής κληρονομιάς του τόπου μας, προσφέρουν δυνατότητες ψυχαγωγίας και συναναστροφής και ενισχύουν την εικόνα της γνήσιας δυτικομακεδονικής φιλοξενίας. Αποτελούν άμεσο και έμμεσο τρόπο προσέλκυσης πρόσθετων αριθμών ξένων επισκεπτών (ημεδαπών και αλλοδαπών), ενισχύουν την εξωστρέφεια της Περιφέρειας και παρέχουν τη δυνατότητα ανάπτυξης σχέσεων φιλίας και επικοινωνίας μεταξύ ντόπιων και επισκεπτών.

Μέσα στο πλαίσιο των ενεργειών της για προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς μας, για προσφορά ποιοτικής ψυχαγωγίας και αναψυχής στους επισκέπτες του τόπου μας και εμπλουτισμό του τουριστικού προϊόντος, η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας εξαγγέλλει τη λειτουργία «Σχεδίου Συμμετοχής της ΠΔΜ σε Πολιτιστικές / Καλλιτεχνικές Εκδηλώσεις», το οποίο βασίζεται:

1. στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ.1998/2006 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 15ης Δεκεμβρίου 2006 για την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης ΕΚ στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (de minimis),³

³ «Ενισχύσεις Ήσσονος Σημασίας» σημαίνει χαμηλού ύψους ενισχύσεις που θεωρείται πως δεν επηρεάζουν το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών ή/και δεν στρεβλώνουν ούτε απειλούν να στρεβλώσουν τον ανταγωνισμό στο εσωτερικό της Ευρωπαϊκής Ένωσης και κατ' αντιστοιχία στο εσωτερικό της χώρας ή της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση εφαρμόζει πολιτική για τον έλεγχο των κρατικών ενισχύσεων προκειμένου να διατηρηθεί ο ελεύθερος και θεμιτός ανταγωνισμός μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Η κρατική ενίσχυση είναι η παρέμβαση μιας δημόσιας αρχής (σε επίπεδο εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό), μέσω των δημόσιων πόρων, με σκοπό την υποστήριξη ορισμένων

2. την ευρωπαϊκή πολιτική στον τομέα του πολιτισμού,⁴
3. στο Ν. 3852/2010 (ΦΕΚ 87 Α΄ 07.06.2010) «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης» άρ. 186 Τομέας Η,
4. στο ΠΔ 146/2010 (ΦΕΚ 239 Α΄ 27.12.2010) «Οργανισμός της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας»,
5. στο κείμενο του Υπουργείου Πολιτισμού και Τουρισμού "Πρόταση για μια νέα πολιτιστική πολιτική, Μάρτιος 2012",⁵
6. στη νομοθεσία που διέπει τις Δημόσιες Επενδύσεις.⁶

Γ.2. Θεματολόγιο εκδηλώσεων

Ο Πολιτισμός ως ανθρώπινη έκφραση και δημιουργία, ορίζει ένα ευρύ φάσμα των ανθρωπίνων δραστηριοτήτων. Πολιτιστικό πρόγραμμα, σύμφωνα με τα παραπάνω, είναι κάθε δημιουργική διαδικασία που έχει ως αντικείμενό της την καλλιέργεια της αισθητικής καθώς επίσης την ανάδειξη και προώθηση στοιχείων πολιτισμού, μέσω του χορού, του θεάτρου, της μουσικής και εν γένει των εικαστικών τεχνών (ζωγραφική - σχέδιο, γλυπτική, διακόσμηση, αρχιτεκτονική, κινηματογράφος, φωτογραφία, γραφιστική, κεραμική κ.λπ.). Ενδεικτικά, απαριθμούνται ως στοιχεία του ανθρώπινου πολιτισμού με την ευρεία έννοια, τα οποία διαμορφώνουν τον χαρακτήρα των κοινωνιών, την φυσιογνωμία και την εξέλιξη της σύγχρονης εποχής, τα εξής: γλώσσα, γράμματα και τέχνες, τρόπος ζωής, βασικά δικαιώματα του ανθρώπου, σύστημα αξιών, παραδόσεις και δόγματα, πολιτιστική κληρονομιά, λογοτεχνία, πνευματικά - καλλιτεχνικά ρεύματα, ήθη και έθιμα, τεχνολογία, κοινωνική και οικονομική οργάνωση.

επιχειρήσεων ή παραγωγών. Συνεπώς, η επιχείρηση που δέχεται μια τέτοιου είδους ενίσχυση πλεονεκτεί απέναντι στους ανταγωνιστές της.

Στο πλαίσιο αυτής της πολιτικής, έχει εισαχθεί και ισχύει ο κανόνας de minimis (ενισχύσεις ήσσονος σημασίας). Ο κανονισμός de minimis εφαρμόζεται στις περιπτώσεις που το ανώτατο όριο ενίσχυσης είναι με μορφή ποσού 200.000 € και λόγω του χαμηλού ύψους του θεωρείται ότι δεν επηρεάζει τον ανταγωνισμό (ήσσονος σημασίας) άρα δεν έχει πολύπλοκες διαδικασίες έγκρισης από την Ε.Ε.

Έτσι ο εν λόγω Κανονισμός ορίζει ότι μια επιχείρηση δεν δύναται να λάβει ενισχύσεις de minimis που να ξεπερνούν το ποσό των 200.000 ευρώ (100.000 Ευρώ για τον τομέα των οδικών μεταφορών) ανά τριετία. Για παράδειγμα, εάν η ενίσχυση μιας επιχείρησης εγκρίνεται το 2011, η τριετία αφορά τα έτη 2009, 2010 και 2011.

Επομένως, προκειμένου μια επιχείρηση να υποβάλει αίτηση σε ένα πρόγραμμα ενίσχυσης με καθεστώς de minimis δεν πρέπει να έχει λάβει, ή εφόσον εγκριθεί, δεν θα πρέπει να έχει λάβει ενισχύσεις de minimis κατά την τελευταία τριετία που να ξεπερνούν συνολικά το ποσό των 200.000 ευρώ.

⁴ Πρβλ. http://europa.eu/pol/cult/index_el.htm.

⁵ Πρβλ. http://drasis.culture.gr/images/anakoynoseis/gia_mia_nea_politistiki_politiki.pdf.

⁶ Πρβλ. ειδικότερα:

- την ΧΔ 8735/74 (ΦΕΚ 1013/Β/8-1074) κοινή απόφαση Υπουργών Συντονισμού- Προγραμματισμού και Οικονομικών «Περί καθορισμού δικαιολογητικών πληρωμής δια την υπό μορφήν επιχορηγήσεως διάθεσιν πιστώσεων εκ του προϋπολογισμού Δημοσίων Επενδύσεων εις Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου», η οποία τροποποιήθηκε με την αριθμ. 2/39549/0026/2015 (ΦΕΚ 1138 Β΄ 12.06.2015) απόφαση του Υπουργού Οικονομικών,
- την αριθμ. 2014380/377/0026/16.04.1998 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών περί καθορισμού δικαιολογητικών Κρατικής Επιχορήγησης σε Ν. Π.Ι.Δ.,
- το Ν. 2362/1995 (ΦΕΚ 247 Α΄ 1995) "Νόμος περί δημοσίου Λογιστικού, ελέγχου των δαπανών, λειτουργία Σώματος Ορκωτών Εκτιμητών (Σ.Ο.Ε.) και άλλες διατάξεις".

Το θεματολόγιο των εκδηλώσεων που μπορούν να επιχορηγηθούν από την Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας καλύπτει ένα ευρύ φάσμα, το οποίο αναλύεται σύμφωνα με τη σημασία της εκδήλωσης σε:

- τοπικές
- υπερτοπικές
- περιφερειακές
- πανελλήνιας εμβέλειας
- διεθνούς εμβέλειας

και σύμφωνα με τη κατηγοριοποίησή τους σε:

- συντήρηση, ανάδειξη και προβολή αρχαιολογικών – βυζαντινών – μεταβυζαντινών χώρων και μνημείων (σε συνεργασία με τις Εφορείες Αρχαιοτήτων),
- παραστατικές και εικαστικές τέχνες (όπως μεταξύ άλλων χορός, όπερα, μπαλέτο, θέατρο, μουσική, λογοτεχνία, φωτογραφία, εκθέσεις κ.ά.),
- ιστορία - λαογραφία (μεταξύ άλλων συνέδρια, ημερίδες, παρουσιάσεις βιβλίων κ.ά.), αναβίωση ή διατήρηση και προβολή ιδιαίτερα σημαντικών εθίμων,
- προβολή της τοπικής αγροδιατροφής και των «τυπικών» τοπικών ποιοτικών προϊόντων στο πλαίσιο διεξαγωγής πολιτιστικών εκδηλώσεων ή τουριστικών δραστηριοτήτων,
- αθλητικές εκδηλώσεις, οι οποίες συνδέονται άμεσα με μυθολογικά-ιστορικά γεγονότα ή υλοποιούνται προς τιμή κάποιας σημαντικής προσωπικότητας.

Γ.3. Στόχοι

Η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, αναγνωρίζοντας το καθοριστικό ρόλο που οφείλει να παίξει στην προαγωγή του πολιτισμού της περιοχής και στην παραγωγή πολιτιστικών πολιτικών, που θα διατηρήσουν ζωντανή την πολιτισμική κληρονομιά και παράδοση, θέτει ως στόχους:

- ❖ την ενθάρρυνση πραγματοποίησης ποιοτικών εκδηλώσεων και καθιέρωσης ποιοτικών θεσμών και εκδηλώσεων τοπικής και υπερτοπικής εμβέλειας,
- ❖ τη διατήρηση και αναβίωση παραδοσιακών τεχνών και ασχολιών,
- ❖ τη γεωγραφική κάλυψη ολόκληρης της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας,
- ❖ την προσφορά ψυχαγωγίας και αναψυχής στους Έλληνες και ξένους επισκέπτες κατά τη διάρκεια της παραμονής τους στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας,
- ❖ τη θετική συνεισφορά στους στόχους της τουριστικής στρατηγικής με ποιοτική ενίσχυση του τουριστικού προϊόντος για επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου και προσέλκυσης ποιοτικού τουρισμού,
- ❖ τη μεγιστοποίηση των κοινωνικών, πολιτιστικών και οικονομικών οφελών.

Σημαντικό ρόλο στην προσπάθεια αυτής της Περιφέρειας μπορεί να παίξουν τόσο οι Εφορείες Αρχαιοτήτων όσο και το Πανεπιστήμιο και το ΤΕΙ Δυτικής Μακεδονίας (ιδιαίτερα η Σχολή Καλών Τεχνών του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας).

Γ.4. Συνδιοργανωτές

Δικαιούχοι του συγκεκριμένου προγράμματος ορίζονται οι παρακάτω:

1. Τοπικές Αρχές (Περιφερειακές ενότητες και Δήμοι, εφορείες Αρχαιοτήτων, Σχολή Καλών Τεχνών Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας)

2. Εταιρείες Πολιτισμού, Τουρισμού κλπ., που ανήκουν είτε στους Δήμους είτε στην Περιφέρεια ή/και Περιφερειακές Ενότητες (βλ. π.χ. ΕΠΤΑΚ)
3. Σημαντικά ξένα Πολιτιστικά Κέντρα
4. Σωματεία, Σύνδεσμοι, Όμιλοι μη κερδοσκοπικής φύσεως με αξιολογη και διαρκή δραστηριότητα
5. Διακεκριμένα πολιτιστικά Ιδρύματα μη κερδοσκοπικής φύσεως
6. Διακεκριμένοι ιδιωτικοί πολιτιστικοί φορείς (εταιρείες καλλιτεχνικών παραγωγών, ιδιώτες/άτομα καλλιτεχνικών παραγωγών και καλλιτέχνες).

Σημείωση 1: Στον ετήσιο προϋπολογισμό της Περιφέρειας υπάρχει ενδεχόμενο περίληψης άλλης πρόνοιας πιστώσεων για επιχορήγηση Θεματικών Επαρχιακών Θεσμών Εκδηλώσεων που θα προωθηθούν από τις Τοπικές Αρχές ή/και από Εταιρείες Πολιτισμού, Τουρισμού κλπ., που ανήκουν είτε στους Δήμους είτε στην Περιφέρεια ή/και Περιφερειακές Ενότητες (βλ. π.χ. ΕΠΤΑΚ). Σε αυτή την περίπτωση, για σκοπούς αποφυγής επικάλυψης, εξασφάλιση επιχορήγησης εκδήλωσης στο πλαίσιο του παρόντος Σχεδίου αποκλείει την συγκεκριμένη εκδήλωση από διεκδίκηση επιχορήγησης από την πιο πάνω άλλη πρόνοια πιστώσεων, και αντίστροφα.

Σημείωση 2 & 3: Το παρόν σχέδιο παρέχει στους πιο πάνω δικαιούχους την δυνατότητα διεκδίκησης επιχορήγησης και για σκοπούς πολιτιστικής/καλλιτεχνικής εκδήλωσης που δεν θεωρείται ότι δε δημιουργεί συνθήκες αθέμιτου ανταγωνισμού έναντι των επιχειρήσεων της τοπικής οικονομίας και δε νοθεύει τον ανταγωνισμό, ούτε επηρεάζει τις εμπορικές συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών της Ε.Ε και ως εκ τούτου δε συνιστά δημόσια ενίσχυση. Από το παρόν σχέδιο αποκλείονται οι ιδιωτικές εμπορικές επιχειρήσεις κάθε είδους.

Γ.5. Ημερομηνία υποβολής προτάσεων

Ως τελική ημερομηνία υποβολής αιτήσεων ορίζεται η **30η Νοεμβρίου** κάθε έτους. Σε περίπτωση που παραμένουν αδιάθετες πιστώσεις μετά την αξιολόγηση των εμπρόθεσμα υποβληθέντων αιτήσεων, η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας θα συνεχίσει να δέχεται και αξιολογεί αιτήσεις χωρίς άλλη δημοσίευση, μέχρι την δέσμευση όλων των διαθέσιμων πιστώσεων. **Αποδοχή αίτησης για αξιολόγηση σε καμιά περίπτωση δεν δεσμεύει την Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας για συμμετοχή στην εν λόγω εκδήλωση.**

Γ.6. Κριτήρια αξιολόγησης προτάσεων

Τα κριτήρια αξιολόγησης των υποβληθέντων αιτήσεων καθορίζονται ως εξής:

1. Η δυνατότητα της πολιτιστικής / καλλιτεχνικής εκδήλωσης να αναδείξει και προβάλλει την παράδοση, την πολιτιστική κληρονομιά, να προωθήσει τις τέχνες και να προσφέρει δυνατότητες ψυχαγωγίας και συναναστροφής. Λαμβάνονται υπόψη τα χαρακτηριστικά του αιτούντος φορέα (έτη συνεχούς δραστηριότητας - αριθμός μελών - επίπεδο δραστηριότητας).
2. Η συμβολή της πολιτιστικής / καλλιτεχνικής εκδήλωσης στην οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ανάπτυξη της Περιφέρειας.
3. Η δυνατότητα της πολιτιστικής / καλλιτεχνικής εκδήλωσης να προσελκύσει και ψυχαγωγήσει τους υφιστάμενους επισκέπτες στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας.
4. Η εμβέλεια και απήχηση της πολιτιστικής / καλλιτεχνικής εκδήλωσης και η

δυνατότητα αυτής της εκδήλωσης να δημιουργήσει τουριστική ζήτηση σε ομάδες-στόχους εξειδικευμένου ενδιαφέροντος από την Ελλάδα & το εξωτερικό.

5. Η θεματολογία, το περιεχόμενο και η πρωτοτυπία της πολιτιστικής / καλλιτεχνικής εκδήλωσης και η συμπληρωματικότητά της σε σχέση με τις υφιστάμενες δράσεις τουριστικής προβολής (φυσικός χώρος πραγματοποίησης, ενέργειες προβολής της εκδήλωσης στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, την υπόλοιπη Ελλάδα και το εξωτερικό).
6. Η αρτιότητα προγραμματισμού της πολιτιστικής / καλλιτεχνικής εκδήλωσης και η δυνατότητα της να συμβάλει θετικά στην επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου και την άμβλυνση της εποχικότητας.
7. Η δεινότητα των αιτούντων οργανωτών και η προηγούμενη εμπειρία τους στη διοργάνωση ανάλογων εκδηλώσεων (σχέδιο δράσης, σκοποί, στόχοι, στρατηγική προσέγγιση διοργάνωσης / εκτέλεσης, αναμενόμενα / προηγούμενα έσοδα - έξοδα, εφόσον υπάρχουν, αξιολόγηση αποτελεσμάτων από πλευράς προσέλευσης επισκεπτών).

Προτεραιότητα θα αποδίδεται στις πολιτιστικές / καλλιτεχνικές εκδηλώσεις που οργανώνουν τοπικές αρχές ή/και φορείς και αποτελούν επιτυχημένους θεσμούς, στις αναβιώσεις λαϊκών πολιτιστικών δρωμένων που αποτελούν θεσμό και επαναλαμβάνονται αδιάλειπτα για τουλάχιστον 10 χρόνια, σε υπερτοπικές εκδηλώσεις, στη σύμπραξη περισσότερων του ενός φορέων.

Προτεραιότητα θα δίνεται παράλληλα σε πολιτιστικές / καλλιτεχνικές εκδηλώσεις με ελεύθερη είσοδο και μηδενικές χρεώσεις παρεχόμενων υπηρεσιών και προϊόντων στο κοινό.

Τέλος, για να αξιολογηθεί μια υποβληθείσα πρόταση οφείλει να καλύπτει τουλάχιστον τα 1,2, 5, 6 και 7 κριτήρια.

Γ.7. Επιτροπή αξιολόγησης προτάσεων

Η Επιτροπή Αξιολόγησης των κατατεθειμένων προτάσεων θα αποτελείται από τρεις (3) υπαλλήλους της Δ/σης Διά Βίου Μάθησης, Απασχόλησης, Εμπορίου και Τουρισμού, ενώ πρόεδρός της θα ορίζεται ο αρμόδιος Αντιπεριφερειάρχης Παιδείας-Πολιτισμού-Τουρισμού, ο οποίος θα αποφαινεται για την τελική έγκριση της πρότασης ή μη, έπειτα από τη γνωμοδότηση της Επιτροπής Αξιολόγησης, σύμφωνα με τα κριτήρια αξιολόγησης που περιγράφονται στο κεφ. Γ.6. Η Επιτροπή Αξιολόγησης θα έχει ισχύ ανάλογη με την ισχύ του συγκεκριμένου προγράμματος και θα ορίζεται με απόφαση του αρμόδιου Αντιπεριφερειάρχη Παιδείας-Πολιτισμού-Τουρισμού.

Στην Επιτροπή Αξιολόγησης μπορεί να συμμετέχουν και υπάλληλοι άλλων Διευθύνσεων, ιδιαίτερα των Διευθύνσεων Οικονομικού και Αγροτικής Οικονομίας (έδρα και Περιφερειακές Ενότητες), ανάλογα με τη θεματολογία της κατατιθέμενης πρότασης (π.χ. είναι δυνατό να ζητηθεί η συμμετοχή ενός υπαλλήλου από τη Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας της έδρας, εφόσον πρόκειται για πρόταση που συνδέει τον πολιτισμό με την ανάδειξη κάποιου αγροτικού προϊόντος: γιορτή κάστανου).

Γ.8. Ένταξη της ενίσχυσης

Το ύψος της συμμετοχής καθορίζεται ανάλογα με τις διαθέσιμες πιστώσεις και τα πιο πάνω κριτήρια ως εξής:

- για πολιτιστική / καλλιτεχνική εκδήλωση ολικής δαπάνης μέχρι 5.000 Ευρώ: χορηγία σε ποσοστό μέχρι 30 % της ολικής δαπάνης, με ανώτατο ύψος χορηγίας 1.500 Ευρώ,
- για πολιτιστική / καλλιτεχνική εκδήλωση ολικής δαπάνης 5.001 - 50.000 Ευρώ: χορηγία σε ποσοστό μέχρι 25 % της ολικής δαπάνης, με ανώτατο ύψος χορηγίας 12.500 Ευρώ,
- για πολιτιστική / καλλιτεχνική εκδήλωση ολικής δαπάνης 50.001 - 85.000 Ευρώ: χορηγία σε ποσοστό μέχρι 20 % της ολικής δαπάνης, με ανώτατο ύψος χορηγίας 17.000 Ευρώ,
- για πολιτιστική / καλλιτεχνική εκδήλωση ολικής δαπάνης 85.000 - 150.000 Ευρώ: χορηγία σε ποσοστό μέχρι 15 % της ολικής δαπάνης, με ανώτατο ύψος χορηγίας 22.500 Ευρώ
- για πολιτιστική / καλλιτεχνική εκδήλωση ολικής δαπάνης άνω των 150.000 Ευρώ: χορηγία σε ποσοστό μέχρι 10 % της ολικής δαπάνης, με ανώτατο ύψος χορηγίας 30.000 Ευρώ.

Γ.9. Όροι και προϋποθέσεις

Για σκοπούς υποβολής αίτησης, θα πρέπει **απαραίτητα** να υποβάλλεται κατάλληλα συμπληρωμένο το σχετικό έντυπο αίτησης της Δ/σης Διά Βίου Μάθησης, Απασχόλησης, Εμπορίου & Τουρισμού, Τμήμα Υποστήριξης της Εκπαίδευσης της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας: «ΑΙΤΗΣΗ ΓΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΣΕ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ / ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΠΔΜ ΣΕ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ / ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ».

Αντίγραφα της αίτησης μπορούν να εξασφαλιστούν μέσω της ιστοσελίδας της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας, στην ηλεκτρονική διεύθυνση www.pdm.gov.gr. Τονίζεται ότι η συμπλήρωση όλων των στοιχείων που περιέχονται στο έντυπο αίτησης θεωρείται απαραίτητη για σκοπούς εξέτασης/αξιολόγησης αίτησης.

Η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας θα πρέπει να προβάλλεται ως συνδιοργανωτής σε όλες τις δραστηριότητες προβολής της εκδήλωσης, με τρόπο που θα τυγχάνει της έγκρισης της αρμόδιας Διεύθυνσης της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας.

Ο οργανωτής έχει την υποχρέωση να αποστείλει έγκαιρα προς τα γραφεία της αρμόδιας Διεύθυνσης της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας έντυπο ή/και άλλο συνοδευτικό υλικό προβολής της επιχορηγημένης εκδήλωσης, που θα ζητηθεί κατά περίπτωση, για σκοπούς κατάλληλης προβολής από την Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας σε εσωτερικό και εξωτερικό.

Γ.10. Πληρωμή συμμετοχών

Για να καταστεί δυνατή η πληρωμή συμμετοχής θα πρέπει απαραίτητα να υποβάλλονται στην αρμόδια Διεύθυνση της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας:

(1) για πολιτιστική / καλλιτεχνική εκδήλωση ολικής δαπάνης μέχρι 5.000 Ευρώ:

- Επιστολή του οργανωτή / δικαιούχου στην οποία να βεβαιώνεται με αναφορά (υπεύθυνη δήλωση) το ύψος της συνολικής δαπάνης της επιχορηγούμενης εκδήλωσης, καθώς και των λοιπών συμμετοχών που τυχόν εξασφαλίζονται από άλλους δημόσιους φορείς.
- Έγκυρο καταστατικό του / των διοργανωτή / διοργανωτών και πρακτικό

κατανομής αξιωμάτων του ισχύοντος ΔΣ.

- Την προσκόμιση δελτίων αποστολής και μετά την ολοκλήρωση της εκδήλωσης των εξοφλητικών τιμολογίων αγοράς των επιλέξιμων προϊόντων/υπηρεσιών (τα τιμολόγια θα εκδίδονται στο όνομα της Περιφέρειας).
- Υλικό προβολής της επιχορηγημένης εκδήλωσης, όπου αναφέρεται η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας ως χορηγός.

(2) για πολιτιστική / καλλιτεχνική εκδήλωση ολικής δαπάνης 5.001 - 85.000 Ευρώ:

- Επιστολή του οργανωτή / δικαιούχου στην οποία να βεβαιώνεται με αναφορά (υπεύθυνη δήλωση) το ύψος της συνολικής δαπάνης της επιχορηγούμενης εκδήλωσης, καθώς και των λοιπών επιχορηγήσεων που τυχών εξασφαλίζονται από άλλους δημόσιους φορείς.
- Προσκόμιση ελεγμένων και επιβεβαιωμένων λογαριασμών από εγκεκριμένο ελεγκτικό Γραφείο, σε σχέση με την ανάλυση εξόδων και εσόδων της εκδήλωσης. Σε περιπτώσεις εκδηλώσεων που διοργανώνονται από Δήμους ή/και Δημοτικές Κοινότητες προσκόμιση κατάσταση εσόδων/εξόδων εκδήλωσης πιστοποιημένης από τον Προϊστάμενο Δ/νσης Οικονομικού του Δήμου ή τον Δήμαρχο/Πρόεδρο Δημοτικής Κοινότητας.
- Έγκυρο καταστατικό του / των διοργανωτή / διοργανωτών και πρακτικό κατανομής αξιωμάτων του ισχύοντος ΔΣ.
- Έκθεση αξιολόγησης της εκδήλωσης, με αναφορά σε αριθμό προσέλευσης Ελλήνων και ξένων.
- Υλικό προβολής της εκδήλωσης, όπου αναφέρεται η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας ως χορηγός.
- Φωτογραφικό υλικό από την εκδήλωση, με δικαίωμα αξιοποίησης από την Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, για σκοπούς προβολής σε έντυπα ή άλλα μέσα έντυπης προβολής.

(3) για πολιτιστική / καλλιτεχνική εκδήλωση ολικής δαπάνης άνω των 85.000 Ευρώ:

- Επιστολή του οργανωτή / δικαιούχου στην οποία να βεβαιώνεται με αναφορά (υπεύθυνη δήλωση) το ύψος της συνολικής δαπάνης της επιχορηγούμενης εκδήλωσης, καθώς και των λοιπών επιχορηγήσεων που τυχών εξασφαλίζονται από άλλους δημόσιους φορείς.
- Έγκυρο καταστατικό του / των διοργανωτή / διοργανωτών και πρακτικό κατανομής αξιωμάτων του ισχύοντος ΔΣ.
- Έκθεση αξιολόγησης της εκδήλωσης με αναφορά σε αριθμό προσέλευσης Ελλήνων και ξένων.
- Υλικό προβολής της εκδήλωσης όπου αναφέρεται η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας ως χορηγός.
- Φωτογραφικό και οπτικοακουστικό υλικό από την εκδήλωση, με δικαίωμα αξιοποίησης από την Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, για σκοπούς προβολής σε έντυπα, οπτικοακουστικά ή άλλα μέσα προβολής.
- Προσκόμιση ελεγμένων και επιβεβαιωμένων λογαριασμών από εγκεκριμένο ελεγκτικό Γραφείο, σε σχέση με την ανάλυση εξόδων και εσόδων της εκδήλωσης. Σε περιπτώσεις εκδηλώσεων που διοργανώνονται από Δήμους ή/και Δημοτικές Κοινότητες προσκόμιση κατάσταση εσόδων/εξόδων εκδήλωσης πιστοποιημένης από τον Προϊστάμενο Διεύθυνσης Οικονομικού του Δήμου ή τον Δήμαρχο/Πρόεδρο Δημοτικής Κοινότητας.

Διευκρινίζεται ότι για όλες τις πιο πάνω περιπτώσεις:

1. Σε περίπτωση που το ύψος της πραγματικής ολικής δαπάνης είναι κατώτερο του ύψους της ολικής δαπάνης της αρχικής αίτησης για επιχορήγηση, η επιχορήγηση θα υπολογισθεί με βάση την πραγματική ολική δαπάνη.
2. Σε περίπτωση που το ύψος της πραγματικής ολικής δαπάνης είναι ανώτερο του ύψους της ολικής δαπάνης της αρχικής αίτησης για επιχορήγηση, η επιχορήγηση θα υπολογισθεί με βάση την ολική δαπάνη της αρχικής αίτησης.

Γ.11. Ημερομηνία λήξης

Ημερομηνία έναρξης του σχεδίου ορίζεται η **01.01.2016** και έχει ισχύ μέχρι και τον **Απρίλιο 2019** εκτός, αν αποφασισθεί να τερματιστεί νωρίτερα με σχετική απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας. Μέχρι την ημερομηνία αυτή θα έχουν δοθεί όλες οι εγκρίσεις.

Γ.12. Διαδικασία έγκρισης και υλοποίησης προγράμματος

Το «Σχέδιο Συμμετοχής ΠΔΜ σε πολιτιστικές / καλλιτεχνικές εκδηλώσεις» συντάσσεται ανά πενταετία από την αρμόδια Διεύθυνση Διά Βίου Μάθησης, Απασχόλησης, Εμπορίου και Τουρισμού της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας και έχει ισχύ σε όλη την Περιφέρεια. Έπειτα από τη ολοκλήρωση της σύνταξης, δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα της Περιφέρειας και των Περιφερειακών Ενοτήτων μαζί με την αιτιολογική έκθεση, υπογεγραμμένη από τον αρμόδιο Αντιπεριφερειάρχη, με στόχο τη διαβούλευση, μέσα σε χρονικό πλαίσιο που καθορίζεται κάθε φορά από την Αντιπεριφέρεια Παιδείας-Πολιτισμού-Τουρισμού. Μετά την ολοκλήρωση της διαβούλευσης και την ενσωμάτωση τυχόν παρατηρήσεων, το σχέδιο κατατίθεται από τον αρμόδιο Αντιπεριφερειάρχη προς έγκριση τόσο στην Εκτελεστική Επιτροπή όσο και στο Περιφερειακό Συμβούλιο. Το εγκεκριμένο από το Περιφερειακό Συμβούλιο σχέδιο αποστέλλεται:

- στο Υπουργείο Πολιτισμού για ενημέρωσή του,
- στις τέσσερις (4) Περιφερειακές Ενότητες της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας
- στην Δ/νση Οικονομικού (έδρα) για τη δημιουργία κωδικού με την επωνυμία «Πολιτιστικές / καλλιτεχνικές εκδηλώσεις» και την έγκριση συγκεκριμένου ποσού στον προϋπολογισμό της Περιφέρειας,
- στις Υπηρεσίες Δημοσιονομικού Ελέγχου των τεσσάρων (4) Περιφερειακών Ενοτήτων για ενημέρωσή τους

και, παράλληλα, δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα της Περιφέρειας, ενώ αποστέλλεται στον τοπικό τύπο περίληψη της προκήρυξης.

Η διαχείριση των κατατεθέντων προτάσεων, καθώς πολλές από τις εκδηλώσεις έχουν τοπικό χαρακτήρα και αφορούν σε κάποια από τις τέσσερις (4) Περιφερειακές Ενότητες, θα γίνεται από τον Περιφερειάρχη και τους αρμόδιους χωρικούς Αντιπεριφερειάρχες σε συνεργασία με το γραφείο του θεματικού

Αντιπεριφερειάρχη Παιδείας-Πολιτισμού-Τουρισμού. Το πρώτο στάδιο της αξιολόγησης των προτάσεων θα γίνεται από την Επιτροπή Αξιολόγησης, στην οποία θα συμμετέχει και εκπρόσωπος του αντίστοιχου χωρικού Αντιπεριφερειάρχη. Η τελική απόφαση για χρηματοδότηση προτάσεων τοπικού χαρακτήρα θα λαμβάνεται από τον εκάστοτε χωρικό και θεματικό Αντιπεριφερειάρχη.

Η αξιολόγηση προτάσεων υπερτοπικού χαρακτήρα (π.χ. εμβέλεια εκδήλωσης σε δύο Περιφερειακές Ενότητες) θα γίνεται με τον εμπλοκή των χωρικών Αντιπεριφερειάρχων των συγκεκριμένων δύο Περιφερειακών Ενοτήτων και του αρμόδιου θεματικού Αντιπεριφερειάρχη, έπειτα από την αξιολόγηση της πρότασης από την Επιτροπή Αξιολόγησης.

Οι φάκελος των προτάσεων τοπικού χαρακτήρα θα κατατίθεται στα γραφεία των αντίστοιχων χωρικών Αντιπεριφερειάρχων, τα οποία οφείλουν να προωθούν στην Επιτροπή Αξιολόγησης, η οποία στεγάζεται στην έδρα της Περιφέρειας.

Προτάσεις περιφερειακού χαρακτήρα και εθνικής εμβέλειας θα αξιολογούνται από την Επιτροπή Αξιολόγησης, ενώ η τελική απόφαση θα λαμβάνεται από τον αρμόδιο θεματικό Αντιπεριφερειάρχη Παιδείας-Πολιτισμού-Τουρισμού σε συνεργασία με τον Περιφερειάρχη Δυτικής Μακεδονίας.

Το κόστος της συμμετοχής της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας θα καλύπτεται ανά περίπτωση:

α) εφόσον πρόκειται για εκδηλώσεις τοπικού χαρακτήρα, από τον προϋπολογισμό της αντίστοιχης Περιφερειακής Ενότητας στην αρμοδιότητα της οποίας δραστηριοποιείται ο φορέας κατάθεσης της πρότασης,

β) εφόσον πρόκειται για εκδηλώσεις υπερτοπικού χαρακτήρα, από τον προϋπολογισμό εκείνων των Περιφερειακών Ενοτήτων στην αρμοδιότητα των οποίων δραστηριοποιείται / δραστηριοποιούνται ο φορέας / οι φορείς κατάθεσης της πρότασης και

γ) εφόσον πρόκειται για εκδηλώσεις περιφερειακού χαρακτήρα ή εθνικής εμβέλειας, από τον προϋπολογισμό της έδρας. Σε περίπτωση που ο Περιφερειάρχης Δυτικής Μακεδονίας αποφασίσει τη συνδρομή των Περιφερειακών Ενοτήτων, οφείλουν να συμβάλουν στο κόστος της εκδήλωσης.